

II FSK 3048/16 - Wyrok

Data orzeczenia	2017-02-16
Data wpływu	2016-10-10
Sąd	Naczelny Sąd Administracyjny
Sędziowie	Małgorzata Wolf- Kalamala /sprawozdawca/ Stanisław Bogucki /przewodniczący/ Zbigniew Kmiecik
Symbol z opisem	6116 Podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową oraz inne podatki i opłaty
Hasła tematyczne	Inne
Sygn. powiązane	I SA/GI 269/16
Skarżony organ	Samorządowe Kolegium Odwoławcze
Treść wyniku	Oddalono skargę kasacyjną
Powołane przepisy	Dz.U. 2016 nr 0 poz 718; art. 145 § 1 pkt 1 lit. c); Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi - tekst jednolity Dz.U. 2015 nr 0 poz 613; art. 122, art. 187 § 1, art. 191; Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa - t.j. Dz.U. 2016 nr 0 poz 250; art. 5 ust. 1 pkt 3; Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - tekst jednolity

Sentencja

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie: Przewodniczący - Sędzia NSA Stanisław Bogucki, Sędzia NSA Zbigniew Kmiecik, Sędzia NSA Małgorzata Wolf-Kalamala (sprawozdawca), po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017 r. na posiedzeniu niejawnym w Izbie Finansowej skargi kasacyjnej K. Spółdzielni [...] w B. od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 czerwca 2016 r., sygn. akt I SA/GI 269/16 w sprawie ze skargi K. Spółdzielni [...] w B. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku-Białej z dnia 21 grudnia 2015 r., nr [...] w przedmiocie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oddala skargę kasacyjną

Uzasadnienie

1.1. Wyrokiem z 14 czerwca 2016 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach (I SA/GI 269/16) oddalił skargę K[...] w [...] – nazywanej dalej "Spółdzielnią", na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku-Białej z 21 grudnia 2015 r. w przedmiocie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2.2. W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pełnomocnik Spółdzielni podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj.:

a) art. 145 § 1 pkt 1 lit. c) ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 718 ze zm.) – powoływanej dalej jako "P.p.s.a.", w zw. z art. 233 § 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) – powoływanej dalej jako "O.p.", poprzez nieuwzględnienie błędnego utrzymania przez organ odwoławczy decyzji organu pierwszej instancji w mocy, pomimo jej wadliwości i wydania z naruszeniem art. 122 O.p. w zw. z art. 187 § 1 i art. 191 tej ustawy, które to uchybienia uzasadniały uchylenie decyzji organu pierwszej instancji w całości i umorzenie postępowania;

b) art. 145 § 1 pkt 1 lit. c) P.p.s.a. w zw. z art. 122, art. 187 § 1 i art. 235 O.p. poprzez nieuwzględnienie braku dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy przez organ odwoławczy oraz niedostatecznego przez niego rozważenia i nieuwzględnienia istotnych dla sprawy okoliczności i dowodów, tj. naruszenia zasady prawdy obiektywnej. Skutkowało to błędnym ustaleniem stanu faktycznego, stanowiącego podstawę decyzji organu odwoławczego, polegającą na przyjęciu, że w okresie od stycznia do lipca 2015 r. z

nieruchomości przy ulicy D. w Bielsku-Białej odebrano niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Okoliczność ta nie znajduje jednak potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym;

c) art. 145 § 1 pkt 1 lit. c) P.p.s.a. w zw. z art. 191 i art. 235 O.p. poprzez nieuwzględnienie dokonania przez organ odwoławczy dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału, a w konsekwencji błędną ocenę, że materiał ten wskazuje, że z nieruchomości przy ulicy D. odbierano w okresie od stycznia do lipca 2015 r. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

W skardze kasacyjnej wskazano również na naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

d) art. 60 ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zm.) – powoływanej dalej jako "u.c.p.g.", poprzez jego błędne zastosowanie, pomimo braku przesłanek wydania przez organ decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

e) art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. oraz § 1 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bielska-Białej, stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVII/1130/2014 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 13 listopada 2014 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bielska-Białej poprzez ich błędną wykładnię, a w konsekwencji niezastosowanie. Tymczasem okoliczność gromadzenia na nieruchomości odpadów komunalnych przez osoby trzecie, wbrew woli właściciela nieruchomości nie stanowi okoliczności uzasadniającej wydanie decyzji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zarzut ten zgłoszono z daleko posuniętej ostrożności procesowej, na wypadek uznania przez Naczelnego Sąd Administracyjny, że Sąd pierwszej instancji właściwie ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a ustalenia stanu faktycznego nie budzą jakichkolwiek wątpliwości uzasadniających uchylenie wyroku.

2.3. Pełnomocnik Spółdzielni wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji, ewentualnie uchylenie tego wyroku i rozpoznanie skargi, jak również zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Strona skarżąca zrzekła się rozpoznania skargi kasacyjnej na rozprawie (art. 176 § 2 P.p.s.a.).

3. Naczelnny Sąd Administracyjny zważył co następuje:

3.1. Skarga kasacyjna okazała się niezasadna, dlatego podlega oddaleniu.

3.2. Pomimo sformułowania w skardze kasacyjnej licznych zarzutów istota sporu sprowadza się do tego, czy zebrany w sprawie materiał dowodowy wystarczał do stwierdzenia, że w okresie od stycznia do lipca 2015 r. w kontenerach znajdujących się przy ulicy R. w Bielsku-Białej, przypisanych od nieruchomości znajdującej się przy ulicy D., gromadzono odpady z naruszeniem zasad segregacji odpadów komunalnych.

Z ustaleń organów wynikało bowiem, że chociaż Spółdzielnia w deklaracji wskazała jeden z kontenerów jako pojemnik z odpadami suchymi – czyli takim, w którym należy gromadzić odpady surowcowe, takie jak papier, szkło opakowaniowe, opakowania metalowe – faktycznie gromadzono w nim zmieszane odpady komunalne. Stąd też decyzją z 9 września 2015 r. Prezydent Miasta Bielsko-Białej określił Spółdzielni opłaty za gospodarowanie odpadami dla nieruchomości położonej przy ulicy D. według stawek przewidzianych dla zmieszanych odpadów komunalnych.

3.3. Mając na względzie tok argumentacji przedstawiony w skardze kasacyjnej należy zwrócić uwagę, że zgodnie z niekwestionowanymi ustaleniami w budynku przy ulicy R. znajdowały się również pojemniki umieszczone w komorach śmieciowych, z których mieli korzystać mieszkańcy tej nieruchomości. Tymczasem, zdaniem pełnomocnika Spółdzielni, nie jest jasne, której z tych nieruchomości dotyczy zestawienie opisujące zmianę kwalifikacji odpadów. Autor skargi kasacyjnej podniósł, że "[z]godnie z niektórymi danymi, zawartymi w zestawieniach, o których mowa powyżej, niesegregowane (zmieszane) odpady odbierane miały być z nieruchomości przy ul. R., bez jednoznacznego wskazania, czy dotyczy to pojemników tam ustawionych (dla nieruchomości przy ul. D.) czy też komór śmieciowych (dla odpadów z nieruchomości przy ul. R.). Okoliczność ta nie została ani przez organ pierwszej instancji, ani przez organ odwoławczy w żaden sposób wyjaśniona, co Sąd rozpoznający skargę na jego decyzję całkowicie pominął" (s. 7 skargi kasacyjnej).

Biorąc pod uwagę opisaną przez organ pierwszej instancji procedurę odbioru odpadów, nie można zgodzić się z przedstawioną powyżej argumentacją. Przede wszystkim autor skargi kasacyjnej nie dostrzegł, że odpady gromadzone w kontenerach były odbierane odrębnym transportem, a następnie kierowane do sortowni, w celu wydzielenia poszczególnych frakcji odpadów. Po ich wyładowaniu, jeżeli okazało się, że odpady były gromadzone w sposób inny niż zadeklarowany, pracownicy przygotowywali dokumentację fotograficzną i sporządzali raport. Na tej podstawie podmiot odbierający odpady przyjmował je jako odpady zmieszane, a następnie informował o tym gminę (str. 4 decyzji organu pierwszej instancji). Stąd też, nawet jeżeli w tabelach załączonych do dokumentacji zdjęciowej wpisano ulicę R. oczywistym jest, że dotyczy ona kontenerów oznaczanych symbolem KP7 przypisanych do ulicy D. Ponadto raporty te oprócz adresu określały datę stwierdzenia nieprawidłowości, rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości, dane odbiorcy odpadów, dane ze wskaźnika GPS i inne dodatkowe informacje.

W pozostałym zakresie zarzuty naruszenia przepisów postępowania miały dotyczyć takich nieścisłości, jak wpisanie w zestawieniu zamiast Spółdzielni "[...]", albo pojemników KP5 zamiast KP7. Biorąc pod uwagę sposób przygotowania znajdującej się w aktach administracyjnych dokumentacji, uchybienia te mają charakter omyłek, które nie mogły mieć istotnego wpływu na wynik sprawy.

Ponadto pamiętać należy, co zresztą podkreślił Sąd pierwszej instancji, że wspomniane raporty odbioru odpadów oraz kwestionowane przez Spółdzielnie tabele zostały zestawione przez organy z innymi dowodami, a mianowicie dokumentacją sporządzoną w trakcie oględzin. Oględziny przeprowadzone 1 i 20 lipca 2015 r. potwierdziły, że w kontenerze przeznaczonym na odpady selektywne gromadzono odpady zmieszane.

Nawet jeżeli Sąd pierwszej instancji nie odniósł się bezpośrednio do tych kwestii, nie można przypisać mu naruszenia art. 145 § 1 pkt 1 lit. c) P.p.s.a, które miałyby polegać na tym, że nie dostrzegł naruszenia przez organy podatkowe art. 122, art. 187 § 1 oraz art. 191 O.p., regulujących przebieg postępowania dowodowego i wyznaczających reguły ustalania stanu faktycznego sprawy.

Podniesiony w ramach podstawy kasacyjnej wymienionej w art. 174 pkt 1 P.p.s.a. zarzut naruszenia art. 6o ust. 1 u.c.p.g. jest natomiast o tyle chybiony, że ma on charakter wtórny względem zarzutu błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy.

3.4. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, na aprobatę nie zasługuje również zarzut naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. Zdaniem pełnomocnika Spółdzielni, skoro w przywołanym przepisie jest mowa o tym, że właściciel nieruchomości odpowiada za zbieranie odpadów komunalnych "powstałych na terenie nieruchomości" – jeżeli wbrew jego woli osoby trzecie

wyrzucały odpady do kontenerów, nie było podstaw do wydania zaskarżonej decyzji. Odpady te nie powstały bowiem na terenie jego nieruchomości.

W tym względzie Naczelny Sąd Administracyjny w pełni zgadza się ze stanowiskiem zaprezentowanym w motywach zaskarżonego wyroku, że takie rozumienie art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. "doprowadziłoby do zerwania związku przyczynowego między deklaracją a faktycznym gromadzeniem odpadów, a to z kolei do braku możliwości weryfikacji złożonych deklaracji" (s. 21 uzasadnienia wyroku). Przede wszystkim jednak Spółdzielnia nie może wywodzić korzystnych dla siebie skutków z własnych zaniedbań, które polegały na nie zabezpieczeniu kontenerów. Innymi słowy, okoliczność korzystania z kontenerów przez osoby trzecie mogłaby mieć znaczenie, pod warunkiem, że Spółdzielnia wykazałaby, że nie ponosi w winy. Tego jednak w toku postępowania podatkowego Spółdzielnia nie uczyniła.

3.5. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 184 P.p.s.a.